

Evolució i perfil del treball autònom

Desembre 2018

Data d'actualització: 11/02/2019

Observatori del Treball i Model Productiu

A tancament de desembre de 2018, les persones que treballen per compte propi¹ a Catalunya sumen 552.633 afiliacions, és a dir, el 16,3% del conjunt de l'afiliació a la Seguretat Social catalana (3.370.512).

Gairebé 3 de cada 5 persones treballadores per compte propi són autònoms persones físiques (el 59%; 327.045); a continuació, el 17% són socis de societats; el 15% membres d'òrgans d'administració de societats, el 6% familiars col·laboradors, i el 3% són altres modalitats, que comprenen familiars de socis, religiosos i els que formen part de col·legis professionals.

Respecte del trimestre anterior, l'afiliació per compte propi ha augmentat lleument en 92 afiliacions (+0,02%); de les modalitats que la conformen els familiars col·laboradors i els socis de societat són els que han perdut més afiliacions (-1,9% i -1,6%, respectivament); en canvi, els autònoms persones físiques han pujat en 1.449 afiliacions (+0,4%).

El desembre de 2018, el treball per compte propi representa el 16,3% del total d'afiliacions a la Seguretat Social de Catalunya.

3 de cada 5 afiliacions per compte propi són treball autònom de persones físiques.

Taula 1

Catalunya – Afiliació per compte propi a la Seguretat Social per col·lectiu

Desembre de 2018 (últim dia del trimestre)

	Valor	%	Var. intertrimestral		Var. interanual	
			Absoluta	Relativa	Absoluta	Relativa
Autònoms persones físiques	327.045	59%	1.449	0,4%	4.095	1,3%
Familiar col·laborador	32.674	6%	-624	-1,9%	-182	-0,6%
Soci de societat	95.506	17%	-1.544	-1,6%	-5.504	-5,4%
Membre òrgan administració societat	81.979	15%	440	0,5%	3.211	4,1%
Altres ¹	15.429	3%	371	2,5%	1.063	7,4%
Total afiliació per compte propi	552.633	100%	92	0,02%	2.683	0,5%

¹Inclou familiars de socis, religiosos i els que formen part de col·legis professionals

Font: MTMSS a partir de les dades de la Tresoreria General de la Seguretat Social

Respecte del setembre de 2018, els autònoms persones físiques guanyen 1.449 afiliacions.

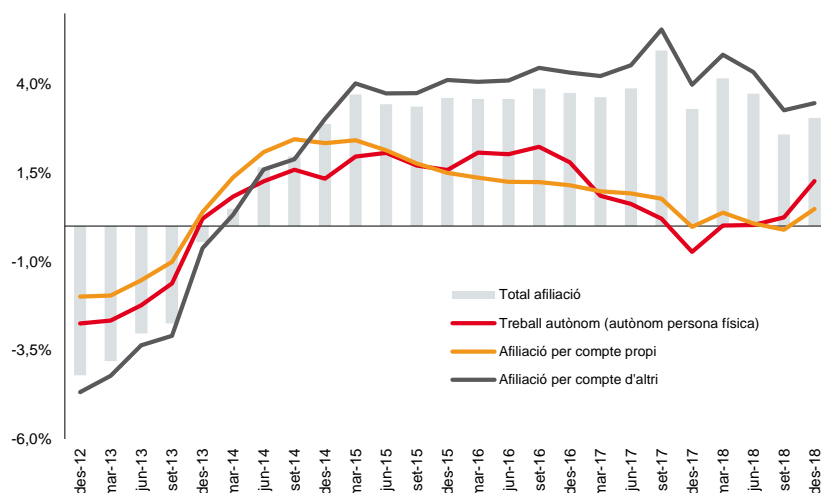
Interanualment, dels col·lectius per compte propi es redueixen únicament els socis de societats (-5,4%; 5.504 afiliacions menys) i els familiars col·laboradors (-0,6%; 182 menys) i, en canvi, sobresurt l'augment del grup d'altres (+7,4%; 1.063 més) i dels membres d'òrgans d'administració de societats (+4,1%; 3.211 més). Tant l'afiliació dels autònoms persones físiques (+1,3%) com del conjunt de l'afiliació per compte propi (+0,5%) repunta, tot i així l'afiliació per compte d'altri continua creixent força per sobre (+3,5%), com mostra el gràfic 1.

¹ Correspon a les afiliacions a la Seguretat Social del règim especial de treballadors autònoms (RETA) i del règim especial del mar per compte propi.

Gràfic 1

Catalunya - Variació interanual de l'afiliació (en %)

Desembre de 2012 a desembre de 2018 (últim dia del trimestre)

Millora l'afiliació per compte propi i del treball autònom, tot i que creix per sota de l'afiliació per compte d'altri.

Gràfic elaborat per l'Observatori del Treball i Model Productiu a partir de les dades de la TGSS

Catalunya té un pes de les afiliacions per compte propi de 16,3%, un punt per sota del conjunt d'Espanya (17,3%). Respecte d'un any abans, els autònoms persones físiques han crescut amb més força a Espanya que a Catalunya (+1,6% i +1,3%, respectivament).

Per demarcacions territorials, el gran gruix de les afiliacions d'autònoms persones físiques es concentra a Barcelona (72,2%). Tot i així, proporcionalment, Lleida és la demarcació amb major proporció d'autònoms persones físiques (12,1%), seguida de Girona (11,6%), Tarragona (10,7%) i per últim Barcelona (9,1%).

Interanualment, en canvi, l'única demarcació on disminueixen els autònoms persones físiques és a Lleida (-0,6%; 135 menys). Barcelona és la que creix amb més força (+1,7%; 3.869 més), seguida de Girona (+0,9%; 339 més).

El treball autònom només disminueix a Lleida, respecte de l'any anterior i s'incrementa amb força a Barcelona.

Taula 2

Catalunya – Afiliació per compte propi a la Seguretat Social per col·lectiu i província

Desembre de 2018 (últim dia del trimestre)

		Autònoms persones físiques	Familiar col-laborador	Soci de societat	Membre òrgan administració societat	Altres ⁽¹⁾	Total afiliació per compte propi
Valor	Barcelona	236.177	22.877	66.148	60.754	11.301	397.257
	Girona	36.070	3.761	11.885	8.957	1.709	62.382
	Lleida	22.435	2.259	7.626	5.751	1.106	39.177
	Tarragona	32.363	3.777	9.847	6.517	1.313	53.817
	Catalunya	327.045	32.674	95.506	81.979	15.429	552.633
Variació interanual absoluta	Barcelona	3.869	-100	-4.216	2.532	834	2.919
	Girona	339	-6	-565	331	105	204
	Lleida	-135	-34	-297	140	49	-277
	Tarragona	22	-42	-426	208	75	-163
	Catalunya	4.095	-182	-5.504	3.211	1.063	2.683
Variació interanual relativa	Barcelona	1,7%	-0,4%	-6,0%	4,3%	8,0%	0,7%
	Girona	0,9%	-0,2%	-4,5%	3,8%	6,5%	0,3%
	Lleida	-0,6%	-1,5%	-3,7%	2,5%	4,6%	-0,7%
	Tarragona	0,1%	-1,1%	-4,1%	3,3%	6,1%	-0,3%
	Catalunya	1,3%	-0,6%	-5,4%	4,1%	7,4%	0,5%

⁽¹⁾ Inclou familiars de soci, religiosos i els que formen part de col·legis professionals

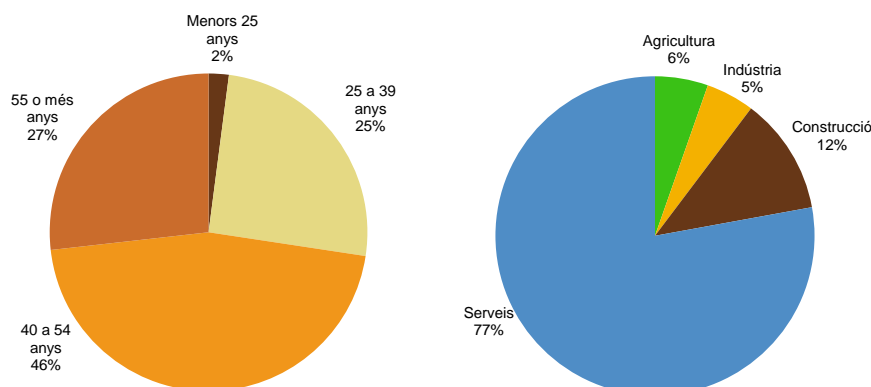
Font: MTMSS a partir de les dades de la Tresoreria General de la Seguretat Social

Quant a les principals característiques, l'autònom persona física més freqüent és un home (65%), d'entre 40 i 54 anys (46%), nacional (86%); que treballa en el sector serveis (77%), no té assalariats (81%), ni realitza pluriactivitat (93%), que fa 5 anys o més que té el seu negoci (54%) i que cotitza per la base mínima (86%).

Gràfics 2 i 3

Catalunya – Perfil de l'autònom persona física per edat i sector d'activitat

Desembre de 2018 (últim dia del trimestre)

Gràfics elaborats per l'Observatori del Treball i Model Productiu a partir de les dades del MTMSS (TGSS)

Respecte del trimestre anterior, disminueix el treball autònom a l'agricultura (-0,9%), els que no tenen assalariats (-2,1%), els que no duen a terme pluriactivitat (-0,1%), els que porten entre 1 i 3 anys amb el seu negoci (-4,3%) i totes les bases de cotització que superen la base mínima. D'altra banda, els col·lectius que més augmenten, són les dones (+1%), els menors de 25 anys (+2,7%), les persones estrangeres (+1,9%), les persones autònomes que realitzen pluriactivitat (+8,2%) i els negocis més novells: els que tenen una antiguitat de 6 a 11 mesos (+10%) i els de menys de 6 mesos (+2,7%).

En relació amb un any abans, destaca l'increment del treball autònom femení (+2,1%; 2.427 més), el de la població menor de 25 anys (+5%) i de les persones estrangeres (+11,5%). En canvi, perden afiliació el grup de 25 a 39 anys (-0,3%) i els nacionals (-0,2%).

Quant al sector d'activitat, augmenta el treball autònom en la construcció (+1,7%) i els serveis (+1,6%) i es redueix en l'agricultura (-2,8%) i la indústria (-0,9%).

Per situació professional, creixen més els que no tenen assalariats a càrrec (+1,6%; 4.043 més) i els que es troben en situació de pluriactivitat (+11,2%; 2.327 més). Atenent a l'antiguitat en el negoci, s'han elevat significativament les afiliacions dels que porten menys de 6 mesos (+22,6%; 5.273 més), seguida dels que porten de 6 a 11 mesos (+12,1%; 2.845), que contrasta amb el descens dels que porten entre 1 i 3 anys en el negoci (-8,2%; 5.005 menys).

Respecte de la base de cotització, el major increment s'ha registrat entre els qui cotitzen entre la base mínima i 1,5 vegades la base mínima (+9,2%; 1.429 més), seguits dels que cotitzen per la base mínima (+1,5%; 4.210 més). En canvi, la resta de trams de cotització han perdut afiliacions.

El perfil mig de les persones treballadores autònomes correspon a un home, d'entre 40 i 54 anys i nacional, que treballa en el sector serveis.

Interanualment, sobresurt l'augment del treball autònom femení; del grup de menys de 25 anys; dels estrangers; dels que porten menys de 6 mesos en el negoci, i dels que cotitzen entre la base mínima i 1,5 vegades la base mínima.

Per contra, es perden afiliacions en el tram de 25 a 39 anys; entre la població nacional; en els sectors agrícola i industrial, els que porten d'1 a 3 anys en el negoci, i els que cotitzen per sobre d'1,5 vegades la base mínima.

Taula 3

Catalunya – Perfil de l'autònom persona física

Desembre de 2018 (últim dia del trimestre)

	Valor	%	Var. intertrimestral		Var. interanual	
			Absoluta	Relativa	Absoluta	Relativa
Per sexe						
Homes	211.628	65%	353	0,2%	1.668	0,8%
Dones	115.417	35%	1.096	1,0%	2.427	2,1%
Per edat						
Menors de 25 anys	6.716	2%	175	2,7%	322	5,0%
De 25 a 39 anys	82.876	25%	362	0,4%	-210	-0,3%
De 40 a 54 anys	149.869	46%	932	0,6%	2.262	1,5%
De 55 o més anys	87.584	27%	-20	0,0%	1.721	2,0%
Per nacionalitat						
Nacionals	281.443	86%	613	0,2%	-605	-0,2%
Estrangers/eres	45.602	14%	836	1,9%	4.700	11,5%
Per sector d'activitat						
Agricultura	17.584	6%	-158	-0,9%	-500	-2,8%
Indústria	16.039	5%	-1	0,0%	-144	-0,9%
Construcció	38.754	12%	253	0,7%	651	1,7%
Serveis	254.668	77%	1.355	0,5%	4.088	1,6%
Per situació professional						
Sense assalariats	263.996	81%	2.805	1,1%	4.043	1,6%
Amb assalariats	63.049	19%	-1.356	-2,1%	52	0,1%
Sense pluriactivitat	304.004	93%	-302	-0,1%	1.768	0,6%
Amb pluriactivitat ⁽¹⁾	23.041	7%	1.751	8,2%	2.327	11,2%
Per antiguitat en el negoci						
Menys de 6 mesos	28.594	9%	758	2,7%	5.273	22,6%
De 6 a 11 mesos	26.350	8%	2.392	10,0%	2.845	12,1%
D'1 a 3 anys	55.792	17%	-2.502	-4,3%	-5.005	-8,2%
De 3 a 5 anys	39.898	12%	-6	0,0%	77	0,2%
5 o més anys	176.411	54%	807	0,5%	905	0,5%
Per base de cotització						
Base mínima	280.694	86%	1.941	0,7%	4.210	1,5%
Entre b mínima i 1,5 b mínima	16.924	5%	-122	-0,7%	1.429	9,2%
Entre 1,5 i 2 b mínima	9.475	3%	-35	-0,4%	-62	-0,7%
Entre 2 i 3 b mínima	16.687	5%	-330	-1,9%	-1.295	-7,2%
Més de 3 vegades b mínima	3.265	1%	-5	-0,2%	-187	-5,4%
Catalunya	327.045	100%	1.449	0,4%	4.095	1,3%
Espanya	1.993.902	-	2.301	0,1%	31.128	1,6%

⁽¹⁾ Autònom que cotitza pel règim per compte propi corresponent i que també està d'alta en algun altre règim per compte d'altri de la Seguretat Social.

Font: MTMSS a partir de les dades de la Tresoreria General de la Seguretat Social

Annex metodològic

La informació analitzada en el present informe procedeix en la seva totalitat dels registres d'afiliació a la Seguretat Social. Concretament, la informació sobre autònoms persones físiques i d'afiliació per compte propi prové del Ministeri de Treball, Migracions i Seguretat Social (MTMSS) a partir de les dades de la Tresoreria General de la Seguretat Social; i la informació del total afiliació i afiliació per compte d'altri prové directament de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

Totes les dades són les registrades en l'últim dia del trimestre, és a dir, a 31 de març, 30 de juny, 30 de setembre i 31 de desembre de cada any.

Total afiliació

Inclou l'afiliació en tots els règims de la Seguretat Social: per compte propi i per compte d'altri.

Treball per compte propi

Inclou l'afiliació al règim especial de treballadors autònoms (RETA) i l'afiliació al règim especial del mar per compte propi. Per col·lectius distingim: autònoms persones físiques (el que considerem treball autònom en aquesta nota), familiars col·laboradors, socis de societats, membres d'òrgans d'administració de societats, familiars de socis, religiosos i membres de col·legis professionals.

Treball autònom

Un treballador autònom, segons la definició de l'Estatut del treballador autònom (Llei 20/2007, d'11 de juliol), és aquella persona física que realitza de manera habitual, personal i directa una activitat econòmica a títol lucratiu sense subjecció a cap contracte de treball, tant si utilitza el servei remunerat d'altres persones com si no.

En el present informe s'utilitza el concepte d'autònom persona física, que fa referència a les persones treballadores afiliades a algun dels règims per compte propi de la Seguretat Social que no estiguin integrades en societats mercantils, cooperatives o altres entitats societàries. També s'exclouen els col·laboradors familiars o les persones que estan registrades formant part d'algun col·lectiu especial de treballadors. Per tant, només es té en compte una part del total de persones afiliades per compte propi a la Seguretat Social que s'anomenen "autònoms persones físiques".

Treball per compte d'altri

Les persones treballadores per compte d'altri són aquelles que presten serveis retribuïts dins l'àmbit de l'organització i direcció d'una altra persona física o jurídica. Es considera l'afiliació al règim general de la Seguretat Social (RGSS), que inclou el sistema especial agrari i el sistema especial de la llar; l'afiliació al règim especial del mar per compte d'altri, i l'afiliació al règim especial de mineria del carbó.